

Meerjarenplan Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland 2023-2026

Inhoud

1.	Inleiding.....	2
2.	Bevorderen van kennis.....	3
2.1	Excursies.....	3
2.2	Lezingen.....	3
2.3	Cursussen.....	3
2.4	Jeugdvogelclub.....	4
2.5	Opvang van nieuwe leden.....	4
3.	Natuurbescherming.....	5
3.1	Doelstellingen.....	5
3.2	Activiteiten.....	5
4.	Veldwerk.....	7
4.1	Doelstellingen.....	7
4.2	Activiteiten.....	7
5.	Communicatie.....	8
5.1	PR en perscontacten.....	8
5.2	Online communicatie.....	8
5.3	Fitis.....	9
6.	Interne organisatie.....	10
6.1	Samenstelling en ambitie bestuur.....	10
6.2	Risico's en maatregelen.....	10
6.3	Financiën.....	11
6.4	Ledenadministratie.....	12
6.5	Archivering.....	12
6.6	AVG en WBTR.....	12
7.	Nawoord.....	13

1. Inleiding

Een vereniging met vele soorten activiteiten

De Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, opgericht in 1951, is een grote actieve vereniging. Net als vogels zijn er ook vogelwerkgroepleden in verschillende soorten: actieve leden, beschermers, (zeetrek)tellers, genietters, twitchers en supporters. De motieven om lid te zijn lopen sterk uiteen. Momenteel telt onze ledenlijst zo'n 670 leden; de jaarlijks aanwas is groter dan het verloop, de vereniging groeit gestaag. De vereniging bestaat dankzij de energie van vrijwilligers. De tellers, de beschermers, de werkgroepen en het bestuur.

Een deel van de leden is actief aan de slag met het bestuderen en beschermen van vogels. Andere bezoeken een lezing, nemen deel aan het 'samen vogelen' of gaan mee met een binnenlandse of buitenlandse excursie. Er zijn diverse (autonome) commissies en werkgroepen binnen onze vereniging. Het zijn de leden die broedvogels tellen, vogels beschermen en die zorgen voor kennisoverdracht in de cursussen voor beginners of gevorderden, op lezingenavonden of tijdens excursies. Voor al deze soorten leden is een plaats in de Vogelwerkgroep.

Meerjarenplan als leidraad voor onze activiteiten

Het bestuur van de Vogelwerkgroep ziet het als haar taak om de initiatieven van de leden en de werkgroepen te ondersteunen, te faciliteren en verder te ontwikkelen. In het verleden gebeurde dit nogal eens op ad-hoc basis. Om hier meer structuur in aan te brengen heeft het bestuur dit meerjarenplan ontwikkeld. Het opstellen hiervan heeft het bestuur gedwongen na te denken over de rol, taken, doelstellingen en de te volgen strategie van onze vereniging voor de komende jaren. Uitwerking van het plan moet uiteindelijk resulteren in een langdurig gezonde en groeiende vereniging met diverse activiteiten, waarin mensen zich thuis voelen met een gezamenlijke passie: de in het wild levende vogels!

In de huidige situatie bepaalt een initiatiefnemer de ontplooiing van de activiteiten in belangrijke mate zelf. Dat is op zich goed, ware het niet dat de activiteit wegvalt wanneer de initiatiefnemer ermee stopt. Dat is in sommige gevallen ongewenst. Het bestuur heeft daarom de ambitie om hier een actievere rol in te gaan spelen. Meer activiteiten op alle terreinen, ook op terreinen waar we nu nog weinig mee bezig zijn. Door verbindingen te stimuleren tussen de verschillende groepen binnen de vereniging willen we het onderling benutten van kennis, kunde en capaciteiten beter mogelijk maken. We willen ambities van de leden die met vogels en het vogelbelang begaan zijn en zich daarvoor willen inzetten ondersteunen. In de komende jaren willen we daar samen met de leden verder mee aan de slag.

Leeswijzer

Onze statuten van 14 september 1951 benoemen de volgende drie pijlers van de vereniging:

- Het bevorderen van de kennis der natuur in het algemeen en die van in het wild levende vogels in het bijzonder.
- Het beschermen van de natuur in het algemeen en de bescherming van in het wild levende vogels in het bijzonder.
- Het beoefenen van de vogelstudie van de in het wild levende vogels, alsmede het verrichten van onderzoek op dit gebied.

Dit is ook in 2023 nog steeds actueel. In de hoofdstukken 2 t/m 4 beschrijven we de doelstellingen en activiteiten voor de komende drie jaar. Daarnaast onderkennen we een aantal overkoepelende taken die wij in hoofdstuk 5 en 6 beschrijven onder respectievelijk 'communicatie' en 'interne organisatie'. In hoofdstuk 7 wordt de afhandeling van dit meerjarenplan beschreven.

2. Bevorderen van kennis

De pijler 'bevorderen van kennis' onderscheidt de volgende doelstellingen:

- Het aanbieden van excursies.
- Het aanbieden van lezingen.
- Het bieden van cursussen om in de behoefte naar kennis van leden en niet-leden te voorzien.
- Zorgen voor een bloeiende Jeugdvoegelclub.
- Het opvangen en wegwijs maken van nieuwe leden.

Naast deze activiteiten waarbij rechtstreeks contact is met de leden, wordt de kennis ook bevorderd via de nieuwsbrief, de website en het verenigingsblad de Fitis. Zie hiervoor hoofdstuk 5

2.1 Excursies

Binnen de Vogelwerkgroep is een actieve activiteitencommissie die zorgt voor een mooi en gevarieerd excursieprogramma.

Maandelijks staan er twee excursies op het programma, Begin van de maand is er een 'samen vogelen' excursie. Deze excursie is in de regio. Oorspronkelijk gingen leden van de Vogelwerkgroep samen vogelen, maar vanuit de deelnemers was er de behoefte om dit onder (bege)leiding van een deskundige te doen. Later in de maand volgt een tweede excursie. Soms worden in het voorjaar extra excursies gehouden, omdat dit een erg interessante vogeltijd is. In de maanden juli en augustus vinden er geen excursies plaats.

Doelstellingen en activiteiten

- Twee maal per maand een excursie waarvan de eerste in ieder geval in de regio is.
- In 2023 drie excursies in het voorjaar naar hetzelfde gebied om de veranderingen in de vogelpopulatie te kunnen waarnemen.

Naast de excursies van de activiteitencommissie zorgt de 'kampjescommissie' jaarlijks voor één of twee meerdaagse excursies naar het binnen- of buitenland.

2.2 Lezingen

Lezingen worden voornamelijk gehouden in de wintermaanden, maar door corona zijn lezingen sinds 2020 beperkt mogelijk geweest. Daarnaast is door tijdelijke krappe bezetting van de activiteitencommissie het organiseren van lezingen in het gedrang gekomen. Deze activiteit is daarom eind 2022 overgedragen aan de PR-commissie, die met ingang van 2023 het lezingenprogramma zal verzorgen.

Doelstellingen en activiteiten

- Herstellen van de oude frequentie van twee tot drie lezingen per jaar.
- Aankondigen van de lezingen via de nieuwsbrief, de website en de Fitis.
- Samenwerken met IVN en KNNV om te komen tot versterkingen op het gebied van lezingen, zodat er meer gezamenlijke lezingen zijn waar de leden van de verschillende verenigingen op af komen.
- Jaarlijks één publiekslezing organiseren met een aansprekende 'bekende' spreker om aldus de activiteiten van de Vogelwerkgroep onder de aandacht te brengen van buitenstaanders.

2.3 Cursussen

Onder leden en niet-leden is er een grote behoefte aan kennis. We merken dat elk jaar als de inschrijving voor de basiscursus start. Er is veel belangstelling en er zijn meer inschrijvingen dan er

plaats is. We zijn blij met deze instroom, want het is tevens een belangrijke bron van nieuwe leden voor de Vogelwerkgroep. De basiscursus bestaat uit zes avonden en vijf excursies. Tevens is er regelmatig een vervolgcursus. We ronden er een af in 2023 en meestal slaan we dan een jaar over. De verwachting is dat er in 2024 een vervolgcursus start. We proberen met deze cursus goed aan te sluiten op de basiscursus en mensen enthousiast te maken voor het veldwerk binnen de Vogelwerkgroep. De vervolgcursus bestaat uit zes avonden en zes veldwerkoefeningen/excursies. De cursisten voeren in kleine groepjes zelf een onderzoekje uit.

Doelstellingen en activiteiten

- Elk jaar is er een basiscursus. De frequentie van de vervolgcursus is afhankelijk van de belangstelling.
- Verbeteren van de cursussen heeft voortdurend de aandacht van de docenten.
- Opzetten van een 'nieuwe' cursus kan als er behoefte is vanuit de leden of een wens is vanuit de Vogelwerkgroep. Denk daarbij aan een BMP-cursus in nauwe samenwerking met Sovon of een vogelfotografie cursus.

2.4 Jeugdvoegelclub

Sinds 2007 heeft de Vogelwerkgroep een jeugdvoegelclub voor kinderen van ongeveer 10 tot en met 13 jaar. Doel is kinderen mee naar buiten te nemen, vertrouwd te maken met de natuur in hun eigen omgeving en hun kennis bij te brengen over vogels en de natuur in het algemeen. Elke maand (buiten de zomervakantie) is er minimaal één activiteit. Lid zijn van de Vogelwerkgroep is niet nodig, maar mag wel tegen een laagdrempelige vergoeding. De communicatie verloopt via de website en via email.

Doelstellingen en activiteiten

- Stimuleren dat de jongeren die te oud worden voor de jeugdvoegelclub, samen op stap gaan (zonder leiding) of samen lid worden van bijvoorbeeld de NJN.
- Door af en toe een persbericht te versturen, een filmpje te zetten op sociale media en natuurlijk door mond-op-mondreclame willen we het aantal kinderen dat mee gaat uitbreiden tot gemiddeld circa 15 kinderen.

2.5 Opvang van nieuwe leden

Onze vereniging groeit nog steeds. We doen echter nog weinig om nieuwe leden op te vangen en te betrekken bij onze activiteiten. Ze willen best iets doen, maar weten niet wat. Bij het aanmelden als lid wordt gevraagd naar iemands specifieke belangstelling en of er interesse is om een actieve rol te vervullen binnen de vereniging. Daar willen we onder andere meer mee doen

Doelstellingen en activiteiten

- Nieuwe leden wegwijs en vertrouwd maken in wat er in onze vereniging te beleven valt.
 - In de welkomstbrief wijzen op ons 'aanbod' en informatiekanalen.
 - Twee keer per jaar een specifieke activiteit (excursie of bijeenkomst) organiseren voor nieuwe leden waarbij ook informatie over goede kijkers, kijkplekken in de regio en activiteiten van de Vogelwerkgroep wordt uitgewisseld. Bijkomend voordeel is dat nieuwe leden kennis met elkaar maken.
- Nieuwe leden stimuleren en enthousiasmeren om actief te worden, passend bij de eigen belangstelling.

De nieuwe leden rechtstreeks benaderen die hebben aangegeven (mogelijk) actief te willen worden. Het beste doen we dat vanuit de verschillende werkgroepen (veldwerk, natuurbescherming etc). Daarbij kunnen we gericht uitzoeken waar ieders belangstelling daadwerkelijk ligt en hoe dit in te passen valt in onze activiteiten.

3. Natuurbescherming

De Vogelwerkgroep ziet bescherming en versterking van natuurwaarden en biodiversiteit binnen haar werkgebied als een van haar hoofdtaken. Gezien de huidige biodiversiteitscrisis neemt het belang daarvan alleen maar toe. Het accent van onze activiteiten ligt daarbij op de belangen van vogels.

3.1 Doelstellingen

Wat willen we bereiken? Onze hoofddoelen zijn:

- Via beïnvloeding van beleid van overheden, natuurbeheerders en ontwikkelaars ons inzetten voor de instandhouding en/of verbetering van de diversiteit van vogels en vogelgebieden in onze regio; we doen dat bij voorkeur in overleg op basis van inhoudelijke argumenten, maar waar nodig ook door onze tanden te laten zien (inspraak, bezwaar, publiciteit, zo nodig juridische procedures);
- Bij beleidsmakers, politici en private partijen een volwaardige plaats verwerven en behouden als serieus te nemen gesprekspartner op het gebied van natuurbescherming ('burgerdeskundige');
- Via publiciteit over onze activiteiten aandacht krijgen bij het publiek voor natuurbescherming en voor het werk van de Vogelwerkgroep.

Waar mogelijk en zinvol werken we daarbij samen met andere natuurorganisaties (regionale organisaties, SVN, Vogelbescherming Nederland).

Als speerpunten voor de komende jaren beschouwen we:

- Verbetering van inrichting en beheer van onze weidevogelgebieden;
- Voorkomen van schade voor natuur en vogels door met name plannen voor weg- en energie-infrastructuur (windturbineparken en zonneakkers);
- Bevorderen van (vogel)natuur in en om de stad (o.a. natuurinclusief bouwen);
- Een sterkere samenwerking met de veldwerkcommissie.

3.2 Activiteiten

We kiezen ervoor om zo veel mogelijk resultaat te behalen met een proactieve benadering en het voeren van overleg. Waar nodig gaan we echter ook actie voeren en/of juridische procedures volgen tegen concrete bedreigingen. Wij onderscheiden daarbij drie soorten van natuurbeschermingsactiviteiten:

- Proactieve inbreng.
 - Zelfstandig ontwikkelen van initiatieven en benaderen van overheden, natuurbeheerders en/of bedrijven en particulieren.
 - Actieve gesprekspartner in de planontwikkeling van overheden en projectontwikkelaars.
 - Uitdragen van standpunten.
- Reageren op ontwikkelingen via overleg en schriftelijke reacties.
 - Visie ontwikkelen en uitdragen ten aanzien van overheidsplannen.
 - Constructief kritisch volgen van ontwikkelingen in het beheer van natuur- en groengebieden en overleg daarover voeren.
 - Kritisch volgen van relevante vergunningen en ontheffingen.
- Actie en juridische procedures
 - Voeren van actie tegen verwachte bedreigingen: inspraak, persberichten, benaderen van bestuurders of partijen etcetera.
 - Actief volgen van gemelde overtredingen van de Natuurbeschermingswet en het melden daarvan bij verantwoordelijke instanties
 - Volgen van juridische procedures tegen bedreigende plannen en/of vergunningen.

Aangezien de mogelijkheden van onze vereniging (qua menskracht en financiën) beperkt zijn, moeten we daarbij voortdurend keuzes maken. De prioriteiten voor dit werk bepaalt de natuurbeschermingscommissie, waar nodig in overleg met het bestuur.

Coördinatie natuurbescherming

De natuurbeschermingscommissie geeft uitvoering aan deze doelstellingen en activiteiten. We streven ernaar de huidige bezetting met vijf à zes leden in stand te houden.

De commissie maakt afspraken over de onderlinge taakverdeling en kiest waar nodig prioriteiten wat wel en wat niet te doen. Taken worden zover mogelijk verdeeld naar gebied/gemeente. Waar zinvol maakt de commissie daarnaast afspraken met leden die zich specifiek met bepaalde onderwerpen bezig houden die in meerdere gemeenten/gebieden spelen.

De coördinator natuurbescherming coördineert de dagelijkse gang van zaken en is op hoofdlijnen van alle activiteiten op de hoogte. De andere commissieleden worden volgens nader te maken afspraken per email op de hoogte gehouden.

De commissieleden bekwamen zich zo goed mogelijk in de regelgeving over natuurbeleid en gebruiken die kennis actief om mee te werken aan een zorgvuldige besluitvorming.

Samenwerking met Veldwerkcommissie

Voor een goede uitvoering van dit werk is een nauwe samenwerking met de veldwerkcommissie onmisbaar. We willen onze standpunten en activiteiten immers zo veel mogelijk onderbouwen met inhoudelijke kennis en onderzoeksgegevens. In overleg tussen de commissies verzorgt de veldwerkcommissie onderzoek gericht op specifieke gebieden die in het natuurbeschermingswerk bijzondere aandacht krijgen. Samen met de veldwerkcommissie willen we op grond van de beschikbare onderzoeksinformatie ook doelstellingen en prioriteiten (qua vogelsoorten en/of deelgebieden) voor het natuurbeschermingswerk formuleren.

Overige activiteiten

De Vogelwerkgroep kent een aantal werkgroepen die zich specifiek bezig houden met het tellen en beschermen van nestgelegenheden voor specifieke vogelsoorten (ijsvogels, gierzwaluwen, huiszwaluwen). Waar nodig ondersteunen het bestuur en/of de natuurbeschermingscommissie het werk van deze groepen.

Desgewenst ondersteunt de Vogelwerkgroep ook beheeractiviteiten van natuurwerkgroepen, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van kluteneilandjes in het Landje van Gruijters.

4. Veldwerk

Veldwerk draagt bij aan de kennis over het voorkomen en doorkomen van vogels in de regio. Soms heeft veldwerk tot doel gegevens te verzamelen die van belang kunnen zijn bij de bescherming van een gebied bij bedreigingen (bij wijziging van inrichting en functie). Een subdoel van veldwerk is het vergroten van de kennis van vogels bij de vogelaars (onderzoekers) en het kunnen verstrekken van informatie over de vogels aan inwoners en instanties uit Zuid-Kennemerland in het algemeen.

4.1 Doelstellingen

- Het organiseren, coördineren, ondersteunen en stimuleren van veldwerk teneinde de kennis met betrekking tot de vogelstand in onze regio in stand / up-to-date te houden.
- Een netwerk onderhouden van onderzoekers en organisaties die veldwerk doen in onze regio.
- In samenwerking met de Natuurbeschermingscommissie (en ook proactief) onderzoek doen in geval van acute of potentieel bedreigende gebiedsontwikkelingen.
- Streven naar samenwerking met andere onderzoekers, natuurorganisaties en terreinbeheerders om uiteindelijk de biodiversiteit in onze regio te verbeteren.
- Onderzoekers stimuleren om kennis, resultaten van onderzoek en ervaringen met elkaar te delen. Denk aan lezingen, publicaties, presentaties etc.
- Leden mogelijkheden bieden actief deel te nemen aan veldwerk. Daarbij met name aandacht voor het vergroten van belangstelling, betrokkenheid en kennis om de continuïteit in en kwaliteit van veldwerk voor de toekomst te waarborgen.
- Op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen op monitoring en telmethodes, en overige relevante informatie ten aanzien van veldwerk.
- Aansluiten bij landelijke onderzoeksprojecten.
- Het wegwerken van 'witte plekken' op de kaarten van ons werkgebied, voor met name stadsvogels, broedvogelmonitoring en ook akkervogels.
- De Veldwerkcommissie bestaat bij voorkeur uit vijf personen.

4.2 Activiteiten

Coördinatie veldwerk

- Een taakverdeling maken onder de leden van de Veldwerkcommissie, waarbij ieders rol duidelijk is, en ieder weet wat men van de anderen kan verwachten. Momenteel is de verdeling als volgt: één lid is verantwoordelijk voor het duingebied en de IJmond, één lid voor Haarlem en Heemstede en één lid voor de Haarlemmermeer.
- Contacten onderhouden met coördinatoren van de verschillende lopende onderzoeken. Bij vervanging van een coördinator, meewerken aan zoeken van vervanging.
- Bij landelijk onderzoek (Sovon) coördinatie voor onze regio regelen.
- Idem voor regionaal onderzoek / provinciaal onderzoek (SVN).
- Zelf initiatief nemen voor noodzakelijk geacht onderzoek in de regio en hierbij tellers regelen.
- Coördinatie van lopend of nieuw onderzoek zelf doen indien er (nog) geen coördinator beschikbaar/gevonden is.

Samenwerking met Natuurbeschermingscommissie en Activiteitencommissie

- Contact onderhouden met de Natuurbeschermingscommissie.
- Contact onderhouden met gemeente(n) over plannen in samenwerking met de Natuurbeschermingscommissie.
- Het organiseren van een gezamenlijke broedvogelmonitoring (of ander telproject) waarbij deelnemers van onze vogelbasis cursus ook op een laagdrempelige manier kennis kunnen maken met hoe een telproject werkt, dit in samenwerking met de Activiteitencommissie.

Overige Taken

- Het actief benaderen van onderzoekers en (stimuleren van) delen van onderzoeksresultaten in de Fitis.
- Het organiseren van een jaarlijkse netwerkvond voor veldwerkers en onderzoekers, de zogeheten Veldwerkvond. Tijdens deze avond worden de telprojecten uitgelegd. Daarnaast worden nieuwe tellers geworven en worden zij in contact gebracht met leden van de Veldwerkcommissie en deelnemers van werkgroepen.
- Werven van actieve tellers via onze kanalen: de Fitis, de website, de nieuwsbrief, sociale media et cetera. Voor de MUS willen we 90% dekkend worden in onze regio.
- Contact zoeken met en bezoeken van evenementen, informatiebijeenkomsten (online en live) van bijvoorbeeld landelijke organisaties waarbij we kennis kunnen uitwisselen en onszelf kunnen verdiepen in de actuele ontwikkelingen rondom ornithologisch veldwerk. Denk hierbij aan Grauwe Kiekendief – Kenniscentrum Akkervogels, Sovon, Landschap Noord-Holland et cetera.

5. Communicatie

5.1 PR en perscontacten

Het bestuur heeft als doelstelling om meer aandacht te besteden aan PR en daarmee ook frequenter, indien relevant, in de pers te komen. We willen de komende jaren meer zichtbaar zijn. De promotiekraam van de Vogelwerkgroep op (natuur)evenementen en braderieën is een belangrijk middel om zichtbaar te zijn in Zuid-Kennemerland. Via de promotiekraam wordt informatie gegeven over de activiteiten van de vereniging en is een assortiment aan vogelartikelen te koop.

Doelstellingen en activiteiten

- De promotiekraam en de aangeboden materialen zijn in 2022 vernieuwd door de PR-commissie. De ambitie is om jaarlijks bij minimaal vier evenementen aanwezig te zijn.
- Het bestuur streeft ernaar om de doelstellingen en activiteiten van de Vogelwerkgroep ook via de pers en digitale kanalen uit te dragen.
- Elke commissie van de Vogelwerkgroep heeft zijn eigen verantwoordelijkheid om persberichten te publiceren en/of artikelen voor de kranten te schrijven. Wordt een artikel namens de Vogelwerkgroep gepubliceerd, dan dient het bestuur hier vóór publicatie over geïnformeerd te worden.

5.2 Online communicatie

Online communicatie vindt plaats via de website en de maandelijkse e-mailnieuwsbrief. Als vereniging zijn we momenteel niet actief op sociale media.

Website

De huidige website bestaat sinds 2013 en is, nu tien jaar later, stilaan aan een nieuwe frisse look toe. Daar zal in de komende periode aan worden gewerkt. Een website is tenslotte het visitekaartje van een organisatie. Ook inhoudelijk zal de website worden nagelopen op verouderde en niet-relevante informatie.

E-mailnieuwsbrief

De Nieuwsbrief voor leden verschijnt iedere maand en kan indien nodig ook extra verschijnen. Door de frequentie is dit medium vooral geschikt voor het communiceren van activiteiten die op korte termijn plaatsvinden of gebeurtenissen waarvan de leden snel op de hoogte gebracht moeten worden.

Sociale media

Van het bestaande Twitter account wordt al enige tijd geen gebruik meer gemaakt en er zijn momenteel geen plannen om opnieuw actief te worden op sociale media. Toch denken wij dat dit wel nodig is, met name om jongere leden aan te trekken.

Doelstellingen en activiteiten

- Opfrissen uiterlijk website en inhoudelijk bijwerken en actualiseren.
- E-mailnieuwsbrief als snel informatiemiddel blijven inzetten.
- Werven van een vrijwilliger die zorgt voor een actief gebruik van sociale media (met name Instagram) namens de Vogelwerkgroep.

5.3 Fitis

Vogels zien, determineren, inventariseren, tellen, beschermen, horen en opnemen, fotograferen, ringen, en nog veel meer... kortom van vogels genieten. Onze hobby wordt door iedere vogelaar anders ingevuld en beleefd. Als redactie van de Fitis proberen we aan elke vogelaar een interessant blad te bieden, zodat het 'voor elk wat wils' is.

Alle leden van de Vogelwerkgroep ontvangen per kwartaal, dankzij de vele auteurs, de Fitis-redactie en de vormgever, het prachtige full color verenigingsblad. De Fitis is van groot belang voor onze vereniging: het is het bindmiddel en promotie ineen. In de Fitis staan artikelen waarin de drie pijlers van de vereniging (bevorderen van kennis, natuurbescherming, veldwerk) zijn terug te vinden. De Fitis redactie bestaat momenteel uit vijf leden. Daarnaast zorgt een lid van de Vogelwerkgroep voor de logistiek rond de verzending (inpakken, stickeren, aanbieden bij PostNL).

De uitdaging van de Fitis-redactie is om het huidige niveau van het blad de komende jaren te behouden. Dit kan met recht een uitdaging worden genoemd, aangezien de drukkosten en portokosten in 2022 aanzienlijk zijn gestegen. Het is daarom de moeite waard om te onderzoeken of een deel van de leden over wil stappen op de digitale versie van de Fitis, waardoor druk- en verzendkosten beperkt kunnen worden. Enige jaren geleden is hierover een enquête gehouden onder de leden, waarbij de interesse in de digitale versie nihil was. Gezien de toegenomen aandacht voor klimaat en milieu verwachten wij dat de interesse hiervoor gegroeid is.

In 2024 bestaat de Fitis 60 jaar. Dit is een mooie aanleiding om een aantal veranderingen door te voeren om de uitstraling van het blad nóg iets mooier te maken.

Doelstellingen en activiteiten

- Diversiteit van het blad behouden, zorgen voor een goede balans tussen artikelen voor de verschillende typen vogelaars.
 - Zorgen dat er voldoende kopij blijft komen door actief benaderen van leden en niet-leden.
 - Afstemmen met de Veldwerkcommissie om te stimuleren dat over resultaten van werkgroepen artikelen worden geschreven, met name indien er meerjarige telresultaten zijn of er belangrijke trends worden gesignaleerd. Stimuleren dat elke werkgroep minimaal eens in de twee jaar verslag doet van haar activiteiten.
 - Stimuleren dat vogelwerkgroepleden die artikelen schrijven voor Limosa, Dutch Birding en dergelijke, deze publicaties ook aanbieden aan de Fitis, al dan niet in aangepaste vorm.
 - Vastleggen van bijzondere waarnemingen in de Fitis. Dit doen we middels de Waarnemingenrubriek, maar ook met zogenaamde gevalsartikelen.
 - Activeren betrokkenheid leden door ruimte te bieden voor opinie en debat.
- Verzending zonder plastic beschermhoes.
 - Mogelijkheden onderzoeken om de Fitis zonder beschermhoes te verzenden.

- Mogelijkheden onderzoeken om adressering op de achterkant van de Fitis te plakken of te printen.
- Aanpassen van de layout van de Fitis met ingang de 60e jaargang.
 - Uitzoeken of het huidige kleine formaat (15 x 21 cm) vervangen kan worden door een iets groter formaat (17 x 24 cm), zodat wat meer speelruimte ontstaat voor de vormgeving. Dit dient gerealiseerd te worden binnen de bestaande begroting en kan daardoor leiden tot minder pagina's of een ander papiersoort.
 - Het huidige lettertype vervangen door een moderner lettertype. Aandachtspunt hierbij is dat het lettertype niet meer ruimte inneemt dan het huidige lettertype en toch goed leesbaar is.
- Mogelijkheden onderzoeken om de Fitis deels digitaal te verspreiden.
 - Interesse peilen voor digitale ontvangst van de Fitis.
 - Toevoegen van dit gegeven aan de ledenadministratie zodat selectief een mail kan worden verzonden met de digitale Fitis of een etiket kan worden geprint voor verzending van het gedrukte exemplaar.
 - Indien voldoende interesse en mogelijkheden, de gesplitste verspreiding van de Fitis realiseren.

6. Interne organisatie

6.1 Samenstelling en ambitie bestuur

De ambities en doelen van het bestuur zijn in dit meerjarenplan verwoord. Uitwerking van het plan moet resulteren in een langdurige gezonde en groeiende vereniging met inzet van voldoende vrijwilligers in de verschillende werkgroepen. Het bestuur heeft tot doel de gestelde ambities te verwezenlijken, het speelt daarin zelf een actieve organiserende rol. Het bestuur van de Vogelwerkgroep bestaat momenteel uit zeven leden. Om de ambities van het bestuur te realiseren is uitbreiding met minimaal één persoon nodig. Bij het invullen van de vacatures staan we open voor nieuwe, of al wat langer aan de Vogelwerkgroep verbonden leden. In samenspraak met het bestuur en de kandidaat wordt besloten wat het nieuwe bestuurslid gaat doen.

Doelstellingen en activiteiten

- Het bestuur wil de samenwerking met andere verenigingen met een gemeenschappelijke doelstelling (IVN, KNNV, Landje van Gruijters, Vereniging Behoud Hekslootpolder, Vrienden van de Haarlemmerhout, Behoud de Polders, SVN, Verenigde Polders, wijkraden, etc.) onderhouden en versterken.
- Het bestuur stimuleert activiteiten van de werkgroepen door te adviseren, te overleggen en zo nodig (financiële) middelen ter beschikking te stellen
- Het bestuur fungeert als aanspreekpunt voor leden en niet-leden en zal inspelen op 'nieuwe' ontwikkelingen die niet in dit plan zijn beschreven.

6.2 Risico's en maatregelen

Drie jaar vooruit plannen is per definitie risicovol. Dit meerjarenplan is dan ook geen blauwdruk maar meer een richtinggevend document. 'Bijschaven' en onze acties aanpassen door wijziging van omstandigheden zal ongetwijfeld noodzakelijk blijven. Onzekerheden zijn echter niet per definitie risico's. Wij zien echter drie grote risico's die de continuïteit van onze organisatie in gevaar kunnen brengen.

(drastische) Terugval van het financieel resultaat

Een van de knoppen waaraan we kunnen draaien is het verhogen van de contributie. Daarnaast is de onder het kopje 'financiën' beschreven financiële buffer toereikend om in het geval van een dergelijke calamiteit dit gedurende een aantal jaren op te vangen.

(voortdurende) Wijzigingen in wet- en regelgeving

De vele en voortdurende wijzigingen in de wet- en regelgeving zijn voor een kleine organisatie die vrijwel volledig draait op vrijwilligers een enorm risico. Blinde vlekken, met andere woorden nieuwe of gewijzigde regels die ons niet bekend zijn, zijn verre van uitgesloten. En als we er wel van op de hoogte zijn dan leidt doorvoering daarvan in onze organisatie vaak tot onevenredig hoge kosten. Of het nu gaat om AGV, WBTR, publicatieplicht(en) of allerlei bepalingen in het kader van de uitvoering van onze operationele activiteiten, het kost ons relatief enorm veel tijd, energie en geld. En nog veel belangrijkere 'non compliance' ligt op de loer. Onze belangrijkste maatregel in dit verband is het voortdurend gestructureerd overleg met collega-vogelwerkgroepen. Ook zou SVN (Samenwerkende Vogelgroepen Noord-Holland) hier een meer prominente plaats mogen/moeten innemen. Hierdoor kan het risico van non compliance tot een minimum worden beperkt en de kosten van de noodzakelijke maatregelen door gemeenschappelijke aanpak worden verminderd.

Wegvallen van kritische functies in het bestuur

De secretaris voert naast de secretariële taken tevens de ledenadministratie. De ledenadministratie is ook basis voor het versturen van de Fitis, de nieuwsbrief en overige incidentele mailings aan de leden. Kennis voor het bijhouden van het ledenbestand, het beschikbaar stellen van bestanden voor versturing van de Fitis en het genereren van de mailinglijsten berust nu bij één persoon. De penningmeester voert de financiële administratie met een daartoe zelf in Excel ontwikkeld systeem. Kennis van het systeem berust ook hierbij nu bij één persoon. Deze concentrering van kennis omtrent de beide spilfuncties maakt de vereniging kwetsbaar. Voor de komende jaren streven we naar het maken van handleidingen en daar waar mogelijk kennisoverdracht aan anderen om de vereniging minder kwetsbaar te maken en daardoor de continuïteit te waarborgen.

6.3 Financiën

Wij zijn een vereniging zonder winstoogmerk. Ons doel is een gezonde en robuuste financiële huishouding. Dat betekent dat we inkomsten moeten genereren om doelstellingen te kunnen realiseren. Dat we daar de afgelopen jaren goed in zijn geslaagd is helaas geen garantie voor de toekomst.

- Onze belangrijkste inkomsten bestaan uit contributie, donaties en inkomsten uit het geven van cursussen (basis- en vervolgcursus). Een andere (mogelijke) bron van inkomsten zijn erfenissen en legaten, incidenteel zijn we de afgelopen jaren als begunstigde benoemd.
- Onze grootste uitgaven zijn de kosten voor de Fitis en onze jaarlijkse bijdragen voor de vogelringstations en het Landje van Gruijters. Dit laatste hebben we afhankelijk gesteld van onze financiële situatie zodat we daar geen risico lopen.

Doelstellingen en activiteiten

- Ondanks de hoge prijsinflatie willen wij de komende jaren verhoging van contributie en cursusgeld tot een minimum beperken, zolang onze financiële situatie dat toelaat.
- Wij streven er naar een robuuste kapitaalreserve aan te houden. Dit om de continuïteit van de vereniging te kunnen waarborgen als onverhoopt in een reeks van jaren de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten. We achten hierbij een kapitaalreserve van circa €20.000 toereikend.
- Wij streven naar het behouden van de zogenoemde ANBI-status, deze geeft fiscale voordelen. Zo hoeven ANBI-stichtingen geen erf- of schenkbelasting te betalen. Uiteraard moeten we hiervoor aan een aantal voorwaarden blijven voldoen. Onder andere dit meerjarenplan is daartoe noodzakelijk.

6.4 Ledenadministratie

De ledenadministratie vindt plaats in een zelf ontwikkelde Access-database die lokaal is opgeslagen bij de secretaris. Hoewel goed georganiseerd en beheerd, maakt dit de ledenadministratie kwetsbaar. Bovendien wordt door verdergaande digitalisering (denk aan het versturen van de nieuwsbrief, innen contributie) steeds meer gevraagd van een ledenadministratie, waardoor het beheer ervan steeds omslachtiger wordt.

Doelstellingen en activiteiten

- Aanschaf en implementatie van een softwarepakket voor ledenadministraties.
 - Opstellen lijst met gewenste functionaliteiten (programma van eisen).
 - Pakketkeuze en aanschaf.
 - Configureren, testen en implementeren.
- Beheren ledenadministratie in een veilige cloud-omgeving, waardoor beheer door meer dan één persoon mogelijk wordt.

6.5 Archivering

In de achter ons liggende jaren is veel energie gestoken in de archivering van onze vereniging. Dit heeft jarenlang een zeer lage prioriteit gehad. De stukken lagen her en der verspreid opgeslagen. We hebben daarbij veel hulp gekregen van een archivaris die veel uitzoekwerk voor ons heeft gedaan, het geheel heeft geordend en een overzichtelijke indeling heeft gemaakt voor de rubricering van ons archief. Momenteel wordt de laatste hand gelegd om de stukken onder te brengen bij het Noord-Hollands archief in Haarlem. Begin 2023 zal dit naar verwachting worden afgerond. Belangrijk is dat het archief dan geen statisch geheel is, maar vanaf dat moment up-to-date gehouden wordt. Een van onze leden heeft zich bereid verklaard om die taak op zich te nemen.

De Fitis is digitaal te raadplegen via de site van natuurtijdschriften (www.natuurtijdschriften.nl). In het uploaden van de Fitis was een achterstand van ruim 6 jaar. Dit hebben we kunnen inlopen waardoor we nu bij zijn. Een van onze leden heeft zich bereid verklaard om dit up-to-date te houden, de Fitis wordt nu na één jaar op de site van Natuurtijdschriften gezet. Het uploaden vergt de nodige kennis; deze kennis is nu bij één persoon voorhanden. Dit is een risico.

Doelstellingen en activiteiten

- Actueel houden van het archief.
- Schrijven van een gebruikershandleiding voor het uploaden van de Fitis naar de site van Natuurtijdschriften.

6.6 AVG en WBTR

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een Europese Privacywet die geldig is vanaf 25 mei 2018. De AVG regelt dat bedrijven en organisaties persoonsgegevens zorgvuldig verwerken. Binnen onze vereniging wordt een ledenlijst geadministreerd. Hier moet zorgvuldig mee worden omgegaan. De bestanden moeten versleuteld of met een wachtwoord beveiligd worden gedeeld. Het is zaak om hiervoor de komende jaren een protocol op te stellen zodat voor een ieder duidelijk is hoe hiermee om te gaan en voor de leden duidelijk wordt dat hun gegevens veilig zijn.

Op 1 juli 2021 is de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersoon (WBTR) ingegaan voor alle verenigingen en stichtingen. De WBTR vergt mogelijk het aanpassen van de statuten en is bedoeld om de kwaliteit van besturen te verbeteren. Nagedacht moet worden over het bestuursmodel, aansprakelijkstelling, belangenverstremgeling, stemrecht, ontstentenis (bestuurder stopt)- en beletregeling (bestuurder stopt tijdelijk), bindende voordracht, raadgevende stem en ontslag van bestuurders. De punten

moeten achtereenvolgens worden beoordeeld aan de hand van de statuten en kunnen daar waar nodig leiden tot aanpassing van de statuten.

Doelstellingen en activiteiten

- De komende jaren moeten zowel AVG als WBTR nader worden uitgewerkt. Ideaal zou zijn dat een tweetal werkgroepen (niet persé bestaande uit bestuursleden) dit gaan voorbereiden en komen met een advies aan het bestuur.
- In de Algemene ledenvergadering of de nieuwsbrief wordt hiertoe een oproep gedaan.

7. Nawoord

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 29 maart 2023 is de eerste versie van dit meerjarenplan gepresenteerd aan en besproken met de leden. Aansluitend is het plan door het bestuur van de Vogelwerkgroep daarop aangepast en op de website geplaatst. Via de website en de nieuwsbrief van april zijn de leden er op attent gemaakt dat zij op het meerjarenplan kunnen reageren tot 10 mei 2023.

Publicatie van het meerjarenplan vindt plaats op de website. In de Algemene Ledenvergadering van maart volgt jaarlijks een terugkoppeling naar de leden over de behaalde en niet behaalde doelstellingen. Tevens kan dan de aanpak worden gepresenteerd voor het realiseren van de resterende doelstellingen.

Met deze plannen en uitgangspunten hoopt het bestuur een basis te vormen voor een gezonde vereniging met actieve leden. In niet alle gevallen zullen we onze ambities kunnen waarmaken, maar als deze activiteiten leiden tot een grotere inbreng van de leden, een grotere betrokkenheid bij de Vogelwerkgroep en meer activiteiten voor de vogels, dan hebben we opnieuw een stap gezet naar een betekenisvolle inbreng voor vogels in het wild en natuurbeheer in Zuid-Kennemerland.

Was getekend: het bestuur van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland, 11 juli 2023.